

काठमाडौं, मंसिर १६। जियोल्याण्ड ट्राभल्स एण्ड टुर प्रालिको युजर आईडी ह्याक गरेर दुई वटा एयरलाइन्सको टिकट चोरी गरेको घटनामा केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरो (सिआइबी) ले थप एक जनालाई पक्राउ गरेको छ। पक्राउ पर्नेमा मस्याङ्दी ट्राभल्सका सञ्चालक तथा पर्वत घर भएका ४७ वर्षीय हरिप्रसाद सुवेदी रहेका सिआइबीका सहायक प्रवक्ता तथा प्रहरी नायब उपरीक्षक रुम कुँवरले जानकारी दिए। उनले भने- जियोल्याण्ड (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

‘नेपालमाथिको अन्याय रोकिनुपर्छ’

काठमाडौं, मंसिर १६। प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले विश्वव्यापी उत्सर्जनमा नेपालको भूमिका शून्य प्रायः भए पनि जलवायु परिवर्तनको प्रत्यक्ष एवम् हानिकारक असर भोगिरहेको बताएका छन्। संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई)मा जारी जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सम्मेलन (कोप-२८)को कन्फ्रन्स अफ पार्टिजलाई सम्बोधन गर्दै उनले भने- हामीमाथि भएको डरलाग्दो अन्यायका कारण हाम्रा नागरिक बाढी, पहिरो, डडेले, हिमनदी विस्फोट, खडेरीजस्ता जलवायुजन्य सङ्कटबाट नराश्री प्रभावित भएका छन्। आफू तीन करोड नेपालीको सन्देश लिएर यस सम्मेलनमा सहभागी भएको उल्लेख गर्दै उनले विश्वव्यापी रूपमा बढ्दो तापक्रमले हाम्रा हिमाललाई यातना दिइएको बताए। उनले भने- तिनीहरूलाई पहिले बचाउनुहोस्। जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी अन्तरसरकारी संयन्त्र (आइपीसीसी)ले दिएको प्रतिवेदनबाट आफूलाई सबैभन्दा बढी चिन्तित तथ्याङ्कको उल्लेख गर्दै उनले जलवायु प्रेरित प्रकोपले हिमाली क्षेत्रमा कीर्तिमान तोडिरेको बताए। प्रधानमन्त्रीले हाम्रा हिमनदीका एक तिहाइ हिस्सा गुमाइसकेको र वैज्ञानिकहरूले यस शताब्दीको अन्त्यसम्म थप एकतिहाइ हिस्सा गुमाउने अवस्था बताएको यथार्थ पेश गरे। उनले यो हामी सबैका लागि जागरणको घण्टीसमेत भएको बताए। हिमालय मानव सभ्यता, पारिस्थितिक प्रणाली र

कोप-२८ सम्मेलन

जैविक विविधताको जग भएकाले त्यसलाई जोगाउनेपनि प्रधानमन्त्रीको भनाइ छ। त्यसले विश्व समुदायको सेवा गरेको र तल्लो तटीय क्षेत्रका मानिसका लागि जीविकाको प्रमुख स्रोतका रूपमा रहेको उनले स्पष्ट पारे। प्रधानमन्त्रीले नेपालमाथि भएको अन्याय अथवा रोकिनुपर्ने स्पष्ट धारणा राखे। संयुक्त राष्ट्र सङ्घका महासचिवले हालै गरेको नेपाल भ्रमणका क्रममा समेत 'प्रकृति विरुद्धको युद्ध बन्द गर्नु भनी आफ्ना धारणा सार्वजनिक गरेको विषय उल्लेख गरे। उनले 'जलवायु परिवर्तन प्रकृति र मानवविवरुद्धको

युद्ध' भएको र आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्नका लागि हामी आफैँ र भावी पुस्तासँग समेत लडिरहेको बताए। म यहाँ मेरो निर्दोष मानिसका लागि जलवायु न्यायका लागि उभिएको छु जो यस प्रकोपबाट पूर्ण पीडित छन्- उनले भने। नेपाल-पेरिस सम्झौताप्राप्त पूर्ण प्रतिबद्ध रहेको सन् २०४५ सम्ममा नेट शून्य हरितगृह ग्यास उत्सर्जनको लक्ष्य हासिल गर्न प्रतिबद्ध रहेको स्पष्ट पार्दै प्रधानमन्त्रीले जुन विश्वव्यापी लक्ष्यभन्दा पाँच वर्ष अगाडि रहेको बताए। प्रधानमन्त्रीले नेपालले स्वच्छ ऊर्जाका लागि जलविद्युत्को अधिकतम उपयोग गरेको तथा ४५ प्रतिशत भूक्षेत्रमा वनजङ्गल कायम गरेको यथार्थ विवरणसमेत पेश गरे। जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र न्यूनीकरण योजना कार्यान्वयन गर्ने हाम्रा प्रयासले गम्भीर वित्तीय र प्राविधिक जटिलता सामना गरिरहेको उल्लेख गरे। विकासित देशले यसअघि जनाएको आफ्नो प्रतिबद्धता तत्काल पूरा गर्नुपर्ने थप प्रतिज्ञा गर्नुपर्ने स्पष्ट पारे। प्रधानमन्त्री प्रचण्डले सन् २०२५ सम्म जलवायु वित्तमाफत एक सय बिलियन डलरबराबरको सहयोग उपलब्ध गराउनुपर्ने र त्यसका सर्तहरू सरल हुनुपर्नेमा जोड दिए। प्रधानमन्त्री प्रचण्डले यस सङ्कटलाई सम्बोधन गर्न र न्यायका खातिर अनुदानको माग गरे। उनले हानी तथा नोक्सानी कोष अत्यविकसित र हिमाली (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

लैंगिक हिंसा न्यूनीकरणमा सञ्चार क्षेत्र अझ जिम्मेवार बन्नुपर्नेमा जोड

वित्तामोड, मंसिर १६। नेपाल पत्रकार महासंघ भापा महिला विभागको आयोजनामा शनिवार वित्तामोडमा लैंगिक हिंसा न्यूनीकरणमा सञ्चार क्षेत्रको भूमिका विषयक अन्तरक्रिया सम्पन्न भएको छ। अन्तरक्रियाका सहभागीले लैंगिक हिंसा न्यूनीकरणमा सञ्चार क्षेत्र अझ जिम्मेवार बन्नुपर्नेमा जोड दिए। लैंगिक हिंसा न्यूनीकरणका लागि सञ्चार क्षेत्रको भूमिका महत्वपूर्ण हुने भन्दै उनीहरूले यसका लागि सबै सरोकारवालाहरूसँग सहकार्य समेत जरुरी रहेको औँल्याए। हिंसापीडितलाई न्याय दिन र पीडकलाई कानूनी कठघरामा ल्याउन सक्नुपर्नेमा उनीहरूको जोड थियो। अन्तरक्रियाको उद्घाटन प्रमुख अतिथि भापाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी शिवराम पोखरेलले गरेका थिए। प्रिंअ पोखरेलले हिंसाको मुख्य कारण विभेद भएको बताउँदै मानिसको सोच र व्यवहारमा परिवर्तन ल्याउन जरुरी भएको बताए। उनले सरोकारवालाहरू एकजुट भई समाजमा सचेतना अभियान अघि बढाउन सुझाव दिए। (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

पुल पुनःनिर्माणको माग गर्दै संघर्ष समिति

उदयपुर, मंसिर १६। उदयपुरको चौदण्डीगढी नगरपालिका-५ सिवाङ सुन्दरपुरस्थित त्रियुगा नदीमा निर्माणाधीन पुल दुई वर्षअघि बाढीले भत्काएपछि पुनःनिर्माणको माग गर्दै सुन्दरपुरवासीले संघर्ष समिति गठन गरेका छन्। भत्किएको पुल पुनःनिर्माणको माग गर्दै चौदण्डीगढी-५ का वडाध्यक्ष तुलसीराम ढकालको संयोजकत्वमा ११ सदस्यीय संघर्ष समिति गठन गरिएको संयोजक ढकालले बताए। उनका अनुसार त्रियुगा नदीमा निर्माण भइरहेको पुलको पाँच वटा पिलर वि.सं. २०७८को असार २९ गतेको बाढीले भत्काएको थियो। पुलको पिलर भत्काएपछि सरोकारवाला निकाय तथा निर्माण कम्पनीले पुनःनिर्माणमा

वेवास्ता गरेकाले काम अगाडि बढाउनका लागि दबाव दिने लक्ष्यका साथ संघर्ष समिति गठन गरिएको ढकालले बताए। उनका अनुसार समितिले तीन चरणमा संघर्ष गरी पुल पुनःनिर्माणका लागि दबाव दिनेछ। पहिलो चरणमा स्थानीय, प्रदेश तथा सङ्घीय सरकारलाई ज्ञापनपत्र दिनेछौं। सुनुवाइ नभए प्रदेश र सङ्घीय सांसदलाई सुन्दरपुर क्षेत्र प्रवेशमा रोक लगाइ बहिष्कार गर्नेछौं- समितिका उपसंयोजक देवानारायण चौधरीले भने- फेरि पनि सुनुवाइ नभए काठमाडौंको माइतीघर क्षेत्रमा आमरण अनशन बसेर भएपनि पुल पुनःनिर्माणका लागि दबाव दिनेछौं। (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

एनएमसीका कर्मचारीलाई सुनको सिक्का

काठमाडौं, मंसिर १६। नेपाल बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिमिटेड (एनएमसी)ले वित्तामोडमा माइन्ट प्रमाणित सभा सम्पन्न गरेको छ। संस्थाले ३१औं वार्षिक साधारणसभाका लागि वित्तामोडमा माइन्ट प्रमाणित सभा सम्पन्न गरेको हो। गतमंसिर २ गतेदेखि इकाइगत साधारणसभा सञ्चालन भई मंसिर ८ गते पूरा भएको थियो। संस्थाका ५८ वटै कार्यालयस्तरमा भएका उपइकाइगत साधारणसभाबाट छानिएर आएका प्रतिनिधिसहितको सहभागितामा माइन्ट प्रमाणित सभा सम्पन्न भएको हो। अध्यक्ष ठाकुरप्रसाद शिवाकोटीले सञ्चालक समितिको तर्फबाट प्रस्तुत वार्षिक प्रतिवेदनका मूलभूत विषयहरूमाथि चर्चा गरेका थिए। यसैगरी सो कार्यक्रममा लेखा सुपरीवेक्षण समितिका संयोजक रचना दाहालले गतआर्थिक वर्षमा सञ्चालक समिति बैठकले गरेको निर्णयहरू

पातञ्जलको तेश्रो राष्ट्रिय महाधिवेशन सम्पन्न

कमल, कात्तिक १६। पातञ्जल योग समिति नेपालको तेश्रो राष्ट्रिय महाधिवेशन काठमाडौंमा सम्पन्न भएको छ। महाधिवेशन हजारभन्दा बढी प्रतिनिधिहरूकाबीच आइतवारसम्म सञ्चालन हुनेछ। अधिवेशनले आगामी कार्यकालका लागि नयाँ कार्यसमिति समेत चयन गर्नेछ। महाधिवेशन शुरु हुनुभन्दा पहिले शनिवार विहान प्रभातफेरी गरिएको थियो। तेश्रो राष्ट्रिय महाधिवेशनको उद्घाटनपछि शुभकामना मन्त्रव्यका क्रममा जगतगुरु अनन्त विभूषित बालसन्त मोहनशरण देवाचार्यले नेपाल योगीहरूको भूमि भएकोले यहाँका हरेक व्यक्तिले योग गर्न आवश्यक रहेको बताए। मानिसमा बढ्दै गएको मानसिक तथा शारीरिक रूपका तनाव हटाउने उपाय भनेकै नियमित योग रहेको बताए। त्यस्तै कार्यक्रममा बोल्दै कोशी प्रदेशका विना विभागीयमन्त्री गणेश उप्रेतीले अब हरेक व्यक्तिले योग गर्न आवश्यक रहेको बताए। अहिले नेपालमा योग सिकाउने (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

चार महिनामै थपियो साढे ५७ अर्ब ऋण

काठमाडौं, मंसिर १६। चालू आर्थिक वर्ष २०८०/८१को पहिलो चौमासिक अवधिमा रु. ५७ अर्ब ७१ करोडभन्दा बढी सार्वजनिक ऋण थपिएको छ। सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालयका अनुसार गत असार मसान्तसम्ममा रु. २२ खर्ब ९९ अर्ब ३३ करोड २४ लाख बराबर रहेको सार्वजनिक ऋण कात्तिक मसान्तसम्म पुग्दा रु. २३ खर्ब ५७ अर्ब ६६ करोड नाघेको हो। कार्यालयको गतमासिक मसान्तसम्मको तथ्याङ्क अनुसार हालसम्म नेपालले तिन बाँकी आन्तरिक ऋण रु. ११ खर्ब ८३ अर्ब ५७ करोड २१ लाख र बाह्य ऋण रु. ११ खर्ब ७३ अर्ब ७९ करोड ६६ लाख रहेको छ। चालू आवको चार महिनामा सरकारले आन्तरिक ऋणको साँवाब्याज भुक्तानीमा रु. ६५ अर्ब ४५ करोड ८३ लाख र बाह्य ऋणको साँवाब्याज भुक्तानीमा रु. १६ अर्ब १८ करोड ६१ लाख बराबर भुक्तानी गरेको देखिएको छ। यही अवधिको ऋण प्राप्तको अवस्था हेर्दा साउनदेखि कात्तिक मसान्तसम्ममा रु. ९७ अर्ब (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

निर्माता र प्रदर्शकलाई बराबर शेयर

काठमाडौं, मंसिर १६। चलचित्र भवनमा नेपाली चलचित्र प्रदर्शन भएवापत निर्माता तथा प्रदर्शकले बराबरी शेयर पाउने भएका छन्। यही मंसिर ७ गते निर्माताको छाता संस्था नेपाल चलचित्र निर्माता संघ र प्रदर्शक तथा वितरकको छाता संस्था नेपाल चलचित्र संघबीच शेयरको विषयमा सहमति भएको थियो। निर्माताले वर्षौंदेखि उठाइरहेका शेयर बाँडफाँटको मुद्दा नौलो होइन। चलचित्र निर्माता र चलचित्र संघबीच थुप्रैपटक यस विषयमा विवाद भइसकेको थियो। वि.सं. २०६०मा ४२ दिनको आन्दोलनपछि १९ बुँदे सहमति, वि.सं. २०७५ मा निर्माताद्वारा पुनःआन्दोलन गर्ने घोषणापत्रबाट भएको १७ बुँदे सम्झौता कार्यान्वयन भएको थिएन। प्रदर्शकले चलचित्र प्रदर्शनको समयमा समस्या दिने भन्दै एकाधवाहेक निर्माताले आवाज उठाउनसकेका थिएनन्। कोरोना महामारीले थलिएको चलचित्र क्षेत्रलाई चलायमान बनाउन वि.सं. २०७८ असोजमा पहिलो साता ५५ प्रतिशत र दोस्रो साता ५० प्रतिशत विभाजनको

निर्णय भएको थियो। सो समयमा निर्माताले केही वर्षयताको धेरै शेयर पाएका थिए। त्यसपछि वि.सं. २०७९ बाट शेयर बाँडफाँट सम्बन्धी नयाँ नियम लागू गर्दै पहिलो र दोस्रो साता निर्माता र प्रदर्शकले ५०/५० प्रतिशत र तेश्रो सातादेखि निर्मातालाई ३५ प्रतिशत शेयर पाउने व्यवस्था भयो। गएको तिहारको अवसर पारेर गत कात्तिक २४ गतेदेखि प्रदर्शन गरिएको नेपाली चलचित्र 'दिमाग खराब' को निर्माण समूहले विदेशी चलचित्रसरह सो संस्था र प्रदर्शन अन्तर्गत भएको कूल व्यापारको ५० प्रतिशत शेयर नपाए प्रदर्शन रोक्ने घोषणा गरेपछि यस विषयमा बहस शुरु भएको थियो। 'लुट' चलचित्रमाफत कथ्यशैली र पात्रको भाष्य शैलीलाई बदल्न सफल निर्देशक निश्चल बस्नेतले गरेको आँटलाई सामाजिक सञ्जालमाफत अधिकांश चलचित्रकर्मीले सहमति दिएका थिए। चलचित्र भवनमा विदेशी चलचित्र कम रहेको र नेपाली चलचित्रमा दर्शक बढिरहेका सन्दर्भमा उचित माग सम्बोधन नगरीए ओभर वी टप (ओटीटी) वा अन्य विकल्पिक माध्यमबाट चलचित्र

प्रदर्शन गरिने घोषणा निर्देशक बस्नेतले गरेका थिए। सोही मौका छोपेर निर्माता संघले माग सम्बोधन नगरीए स्वदेशी मात्र नभई विदेशी चलचित्रको प्रदर्शन रोक्ने आन्दोलन गर्ने चेतावनी दिएको थियो। त्यसपछि दुई संघबीच भएको वार्तामाफत देखिएका समस्याको समाधान गर्न सकारात्मक छलफल भयो। एउटा चलचित्र नभई समग्रमा देखिएका समस्याको विषयमा संवाद गरेका हुन्। यो सहमतिले निर्मातालाई उर्जा दिएको छ। यो दुवै पक्षको जीत हो- निर्माता संघका अध्यक्ष खड्काले भने। साथै, उनले निर्माता र प्रदर्शकलाई बराबर शेयर दिनेसहित छ बुँदामा सहमति भएको जानकारी दिए। चलचित्र निर्माण गरेर चलचित्र भवनमा प्रचारप्रसार सामग्री श्रव्यदृश्य (ट्रलर, टिजर), पोस्टर राख्नेलायत विभिन्न विषयवस्तुमा निर्माताले शुल्क तिर्दै आइरहेका थिए। यद्यपि विदेशी चलचित्र खरिद गरेर ल्याइने भएकाले चलचित्र भवनकै दायित्व रहँदै आएको छ। नेपालीको हकमा पनि सहमति गर्ने प्रयास अझै छ। सम्पूर्ण जोखिम आफूले उठाएपछि भएको व्यापारको

आधाभन्दा बढी हिस्सा प्रदर्शकलाई दिने कुरामा निर्माता सहमत थिएनन्। निर्माता संघका सदस्य रवीन्द्रसिंह बानियाँले नयाँ सहमतिले सम्पूर्ण नेपाली चलचित्रलाई फाइदा पुग्ने विश्वास व्यक्त गरे। उनले भने- वार्तामा भएका सहमतिले प्रदर्शक र निर्माताको दूरी घटाएर नजिक ल्याउनेछ। दुवैलाई आफ्नोपनि महशुस हुनेछ। निर्मातालाई चलचित्र निर्माणसँगै प्रदर्शनको चिन्ता दिने निर्देशक तथा निर्माता पुनर्देखि निर्मातालाई उर्जा दिएको छ। यो दुवै पक्षको जीत हो- निर्माता संघका अध्यक्ष खड्काले भने। साथै, उनले निर्माता र प्रदर्शकलाई बराबर शेयर दिनेसहित छ बुँदामा सहमति भएको जानकारी दिए। चलचित्र निर्माण गरेर चलचित्र भवनमा प्रचारप्रसार सामग्री श्रव्यदृश्य (ट्रलर, टिजर), पोस्टर राख्नेलायत विभिन्न विषयवस्तुमा निर्माताले शुल्क तिर्दै आइरहेका थिए। यद्यपि विदेशी चलचित्र खरिद गरेर ल्याइने भएकाले चलचित्र भवनकै दायित्व रहँदै आएको छ। नेपालीको हकमा पनि सहमति गर्ने प्रयास अझै छ। सम्पूर्ण जोखिम आफूले उठाएपछि भएको व्यापारको

सेतो गुराँसको

अध्यक्षमा पुनः पाण्डे

भापा, मंसिर १६। कृष्ण पाण्डेको अध्यक्षतामा नौ सदस्यीय नयाँ कार्य समिति चयन गर्दै सेतो गुराँस कृषि सहकारी संस्थाको १५औँ वार्षिक साधारणसभा सम्पन्न भएको छ।

नव निर्वाचित समितिको उपाध्यक्षमा नवीन सेह्राई, सचिव जयकुमार प्रसाई, सह-सचिव रञ्जित प्रसाई, कोषाध्यक्षमा गोपाल अधिकारी र सदस्यहरूमा प्रदीप खनाल, पार्वता भट्टराई, खिलेश्वरी पाण्डे र जानुका वानिया रहेका छन्।

त्यस्तै लेखा समितिको संयोजकमा धनप्रसाद मिश्र तथा सदस्यहरूमा श्यामप्रसाद पकुवाल र देवका अधिकारी रहेका छन्। कोशी प्रदेशका पूर्वमन्त्री एकराज कार्कीको प्रमुख आतिथ्यमा आयोजित कार्यक्रममा संस्थाका अध्यक्ष कृष्ण पाण्डेले वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै शेरार पुँजी एक करोड ८६ लाख ४३ हजार ९ सय पुगेको जानकारी गराए। संस्थामा एक करोड ३४ लाख ६४ हजार एक सय त्रियानवत्ये रुपया निक्षेप रहेको बताउँदै अध्यक्ष पाण्डेले हाल सात सय ११ जना शेरार सदस्य रहेको उल्लेख गरे।

लेखा समितिको प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै संयोजक महेन्द्रकुमार प्रसाईले संस्थाले १२ लाख ८७ हजार पाँच सय २८ रुपैयाँ मुनाफा आर्जन गरेको बताए। वित्तमोड नगरपालिकाका सहकारी शाखा प्रमुख एवम् निर्वाचन अधिकृत डिल्ली दाहालले नवनिर्वाचित पदाधिकारी, सदस्यहरूलाई शपथ ग्रहण गराएका थिए। कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि कार्की, वित्तमोड नगरपालिका वडा नम्बर ७का वडाध्यक्ष अखिल कृष्ण खरेल लगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए।

कार्यक्रममा प्रवक्ताका खरेल र राजकुमारी कार्कीलाई ज्येष्ठ सदस्य सम्मान, ८० वर्षमाथिका लक्ष्मी कार्की र वीरबहादुर बस्नेतलाई जनही छ हजार रुपैयाँको दरले फलफूल, नगद, सुजाता खरेल र विना थापालाई सुत्केरी पोषण नगद सम्मान तथा विद्यादेवी खरेललाई बाल वचत सम्मानले सम्मानित गरिएको थियो। संस्थाका उपाध्यक्ष नवीन सेह्राईले स्वागत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन सह-सचिव रञ्जित प्रसाईले गरेका थिए।

एनएमसीका ...

थिए। सो अवसरमा एनएमसीले संस्थामा २५ वर्षभन्दा बढी समयदेखि कार्यरत दुईजना कर्मचारीहरूलाई १० ग्राम सुनको सिक्कासहित र १० वर्षभन्दा लामो अवधि काम गर्ने ४६ जनालाई ५० ग्राम चाँदीको सिक्कासहित दीर्घसेवा पदकबाट सम्मानित गरेको छ। संस्थाका अधिकृत कर्मचारी पारसचन्द्र भट्टराई र वरिष्ठ सहायक प्रथम दुर्गा बराल २५ वर्षभन्दा लामो अवधि लगातार काम गरेर दीर्घसेवा पदकबाट विमुषित भएका हुन्।

यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९/०८०मा घोषित विभिन्न विधाका उत्कृष्ट चार जना कर्मचारीहरूलाई पनि सोही अवसरमा पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो। संस्थाले वर्ष उत्कृष्ट कार्यालय प्रमुखको पुरस्कार वित्तमोडका तत्कालीन प्रमुख हरिमाया ओभालाई प्रदान गर्‍यो। यस्तै, वर्ष उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार प्रधान कार्यालयका वरिष्ठ सहायक तेषो सदीक्षा अधिकारीलाई, वर्ष उत्कृष्ट सदस्य सहजकर्ता वित्तमोडका रुक्मिणी शर्मा नेपाललाई र व्यवसाय वर्ष उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार कार्यालय सहायक छैटौँ महेन्द्रबहादुर वानियालाई प्रदान गरिएको थियो। सो अवसरमा मन्तव्य राख्ने प्रमुख अतिथि राष्ट्रिय सहकारी महासंघका उपाध्यक्ष पोखरेलले सहकारी अभियानको वर्तमान अवस्था र सहकारी अभियानकर्मीको भूमिकाका बारेमा चर्चा गरेका थिए।

प्रमुख कार्यकारी अधिकृत लक्ष्मीप्रसाद उप्रेतीले सञ्चालन गरेको सो समारोहमा आमन्त्रित अतिथि एवम् सहभागीहरूलाई वरिष्ठ उपाध्यक्ष भगवती घिमिरे मैनालीले स्वागत गरेकी थिइन्। अन्तिम माइन्सुट प्रमाणितसभामा संस्थाका संस्थापक अध्यक्ष रामचन्द्र उप्रेतीले विशेष मन्तव्य राखेका थिए। समारोहमा कोशी प्रदेश उद्योग तथा कृषि र सहकारी मन्त्रालयका सचिव लेखनाथ दाहाल, निमित्त सहकारी रजिष्ट्रार हरिवहादुर खत्री, भापा जिल्ला समन्वय समितिमा उपप्रमुख शान्ता रोक्कालगायतले सम्बोधन गरेका थिए।

टिकट ...

ट्याम्बलको युजर आइडी ह्याक गरेर दुई वटा एयरलाइन्सको टिकट चोरी गरेको घटनामा सुवेदीलाई पक्राउ गरिएको हो। उनीविरुद्ध ठगी, आपराधिक विश्वासघात तथा आपराधिक लाभ लिन नहुने कसुरमा म्याद लिएर अनुसन्धान भइरहेको छ।

यसअघि यही मंसिर ६ गते व्यूरोको टोलीले सामाखुसीस्थित मर्याङ्दी ट्याम्बलका म्यानेजर नारायण सुवेदीलाई पक्राउ गरेको थियो। उनीहरूमाथि वालुवाटारस्थित जियोल्याण्डको युजर आइडी ह्याक गरेर जजिरा र एयर अरेवियाको टिकट चोरी गरेको आरोप छ।

ह्याकरहरूले पटक-पटक गरेर रू. एक करोड ९९ लाख ८२ हजार रकम बराबरको टिकट चोरी गरेको व्यूरोको अनुसन्धानबाट खुलेको प्रवक्ता कुँवरले बताए। उनले भने- अहिलेसम्म कम्तीमा पनि तीन सय २७ नेपाली र विदेशी नागरिकका नाममा अवैध तरिकाले टिकट चोरी गरेको भेटिएको छ।

लैंगिक ...

लगायतले विभिन्न जिज्ञासा र सुफाव राखेका थिए। त्यस्तै नेपाल प्रेस युनियन कोशीका उपाध्यक्ष ज्ञानेन्द्र निरौला, महासंघका सहसचिव तथा युनियन भापाका सचिव अर्जुन राजवंशी, नारी सञ्चार गृहकी अध्यक्ष रोजना रोदन, पूर्वअध्यक्ष अमिका भण्डारी, सञ्चारिका समूह भापाकी अध्यक्ष लीला अनमोलले समेत कमजोरी सञ्चार सञ्चार क्षेत्र अह जिम्मेवार ढंगले अधि बढ्ने हो भने लैंगिक हिंसा न्यूनीकरणमा टेवा पुग्ने बताए।

नेपाल पत्रकार महासंघ भापाका अध्यक्ष एकराज गिरी, कोशी प्रदेश समितिका सदस्य लीलाराज भापाली, नेपाल प्रेस युनियन भापाका अध्यक्ष गिरीराज भट्टराई, समाजवादी प्रेस संगठन भापाका संयोजक अनिलदेव राई, फोनियन भापाका पूर्वअध्यक्ष गणेशमान मुखिया लगायतले समेत सुफाव र प्रतिक्रिया राखेका थिए।

कार्यक्रमको सञ्चालन महासंघ भापाका कार्यसमिति सदस्य

विश्वशान्तिको

कामनासहित महायज्ञ

वित्तमोड, मंसिर १६। भापाको वित्तमोड-४स्थित श्री प्राणनाथ सामुदायिक सत्सङ्ग भवन समितिको आयोजनामा श्रीमत्तारतम ब्रह्मवाणी चर्चा एवम् श्रीमद्भागवत सप्ताह ज्ञान महायज्ञ आयोजना हुने भएको छ।

मंसिर २३ गते २९ गतेसम्म सप्ताहव्यापी ज्ञान महायज्ञ हुने लागेको हो। सत्सङ्ग भवनको प्रबर्द्धनसँगै विश्व शान्तिको कामनासाथ ज्ञान महायज्ञ आयोजना गर्न लागिएको शनिवार सत्सङ्ग भवन परिसरमा आयोजित पत्रकार भेटघाटका क्रममा श्री प्राणनाथ सामुदायिक सत्सङ्ग भवन समिति युवा परिसर्द अध्यक्ष खगेन्द्र कुँवरले जानकारी दिए।

श्री १०८ मोहनप्रियाचार्यजी महाराज मंगलधाम कालेबुङ तथा सन्तशिरोमणि स्वामीश्री १०८ सदानन्दजी महाराज भारतको वृन्दावन र मुक्तिधाम इटहरीका गादीपति श्री १०८ कृष्णदासजी महाराजको आगमन हुने मूल आयोजक समितिका संयोजक लक्ष्मी पाठकले जानकारी दिए।

श्रीमत्तारतम ब्रह्मवाणी चर्चा विदुषी श्री पुजन शिखाज्यू र कथा व्यास स्वामी श्रीराजदासजी महाराजले गर्ने जनाइएको छ। मंसिर २३ गते कलशयात्रा नगर परिक्रमा पछि हुने महायज्ञको उद्घाटन सांसद राजेन्द्र लिड्डेले गर्ने कार्यक्रम तय भएको श्रीकृष्ण प्रणामी नेपाल युवा

परिषद् कोशीका अध्यक्ष तथा प्रचारप्रसार समितिका संयोजक अनिल ढुंगानाले जानकारी दिए।

सत्सङ्ग भवनको थप निर्माण, अपुग जग्गा व्यवस्थापन लगायतका मूल उद्देश्यका साथ आयोजना गर्न लागिएको महायज्ञमा करिब २५ लाख रुपैयाँ खर्च हुने र एक करोड रुपैयाँ संकलन गर्ने लक्ष्य राखिएको मन्दिरका अध्यक्ष प्रेमप्रसाद कडरियाले बताए। मूल आयोजक समितिका अध्यक्ष लक्ष्मी पाठकको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपालका केन्द्रीय अध्यक्ष श्यामकृष्ण शर्माको प्रमुख आतिथ्य रहेको थियो।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि श्यामकृष्ण शर्मा, सेवा समितिका उपाध्यक्ष कृष्णप्रसाद वजगाई, युवा परिषद्का कोशी अध्यक्ष अनिल ढुंगाना, भापा अध्यक्ष टहलवास ओली, वित्तमोड नगरपालिकाका उपप्रमुख नगेन्द्रप्रसाद संगौला, वित्तमोड-४का पूर्व वडाध्यक्ष कुलप्रसाद संगौला, वित्तमोड साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्थाका अध्यक्ष मेघराज वाँस्तेला, चारपाने मन्दिरका अध्यक्ष राजेन्द्र श्रीराजदासजी महाराजलाई सम्मान गरिने जनाइएको छ। आदर्श टोलका अध्यक्ष यादवकुमार ओली लगायतले मन्तव्य राखेका थिए। मन्दिरका उपाध्यक्ष ऋषिराम थपलियाले स्वागत गरेको कार्यक्रममा सचिव मनोज वजगाईले गरेका थिए।

स्वस्तिका आचार्यले गरेकी थिइन्। लैंगिक हिंसाविरुद्धको १६ दिने अभियान अन्तर्गत 'लैंगिक हिंसा अन्त्यको सुनिश्चितता: महिला र बालबालिकामा लगानीको ऐक्यबद्धता' भन्ने नाराका साथ पत्रकार महासंघ भापाको महिला विभागले अन्तरक्रिया आयोजना गरेको थियो। अन्तरक्रियामा विभिन्न क्षेत्रका सरोकारवाला तथा सञ्चारकर्मीको उल्लेख्य सहभागिता रहेको थियो।

चार ...

३१ करोड बराबर आन्तरिक ऋण र रू. १५ अर्ब ८५ करोड ३० बाध्य ऋण गरी कुल एक खर्ब १३ अर्ब १६ करोड ३० लाख बराबर ऋण उठाइएको छ।

चालू आवको पहिलो चौमासिक अवधिमा सरकारले गरेको पुँजीगत खर्चभन्दा सार्वजनिक ऋणको साँवा र व्याज भुक्तानीमा गरेको खर्च करिब तीन गुणाले बढी छ। गत कार्तिक मसान्तसम्ममा सरकारले रू २९ अर्ब ९८ करोड ९४

लाख बराबर पुँजीगत खर्च गरेको छ। यही अवधिमा सार्वजनिक ऋणको साँवाव्याज भुक्तानीमा भने रू. ८१ अर्ब ६४ करोड ४४ लाख बराबर खर्च गरेको छ।

नेपालमाथिको ...

देशका लागि अनुमानित, सरलीकृत र

साधारणसभा सम्बन्धी सूचना

यस निरन्तर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था, वित्तमोड-५ को १०औँ वार्षिक साधारण सभा निम्न मिति, समय र स्थानमा हुने भएकाले सम्पूर्ण शेरार सदस्यहरूलाई जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

निम्न
मिति: २०७९/०८/३० गते गारमनी, हर्चना, वित्तमोड-५ को १०औँ वार्षिक साधारण सभा निम्न मिति, समय र स्थानमा हुने भएकाले सम्पूर्ण शेरार सदस्यहरूलाई जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

स्थान: संस्थाको कार्यालय (पुरानो भद्रपुर रोड), समय: ११ बजेदेखि

श्री निरन्तर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
वित्तमोड-५, भापा (०२३-५३६३६३२)

श्रीमद्भागवत सप्ताह ज्ञान महायज्ञ धन-धान्याञ्चल महापुराण

मेचीनगर -१२, सहरेडुंगी, भापा

हादिक निमन्त्रणा

श्री पञ्चवटी वीरमद्र महाकाली घाममा मिति २०८० साल मंसिर १५ गतेदेखि मंसिर २१ गतेसम्म मागवत मञ्जरी पुज्य राधिका दसीजूको मुबारकविद्वाट कथा वाचन हुने श्रीमद्भागवत सप्ताह ज्ञान महायज्ञ र धनधान्याञ्चल पुराण पाठपारायण हुने ज्ञान महायज्ञमा स-परिवार पाल्नु भई कथा श्रवण गरी ज्ञानान्त रसास्वादनका माध्यमबाट आफूलाई धन्य तुल्याउन हुन हादिक आमन्त्रण गर्दछौं।

सम्मानका कार्यक्रमहरू

- रू. १०१ देखि रू. १०००सम्म दिने दातालाई रसिय प्रदान गरिनेछ।
- रू. १००१ देखि रू. १,१००सम्म दिने दातालाई चावाढारा सम्मान गरिने छ।
- रू. २१०५ दिने दाताहरूलाई आजीवन सदस्यता दिइने छ।
- रू. २१०५ देखि रू. ५००० सम्म दिने दातालाई आजीवन सदस्यता सहित दोसलाद्वारा सम्मान गरिनेछ।
- रू. ५००१ देखि रू. १०,०००सम्म दानगर्ने दातालाई माथिका सबै साथमा फलेस पिन्टमा नाम राखी सम्मानपत्र प्रदान गरिनेछ।
- रू. १०००१ देखि रू. २०,०००सम्म दानगर्ने दातालाई माथिका सबै सहित २ जना दातासहितकोनाम शिला लेखना राखी दोसला ओढाई सम्मान गरिनेछ।
- रू. २०,००१ देखि रू. ३०,००० सम्म दानगर्ने दातालाई माथिका सबै सहित श्रेयस्कर सदस्यता प्रदान गरिने छ।
- रू. ३०,००१ देखि रू. ५०,००० सम्म दानगर्ने दातालाई माथिकासबै सम्मानका साथ दाता सहित इच्छाएका ४ जनाको नाम शिलालेखमा अंकित गरिनेछ।
- रू. ५०,००१ देखि रू. १,००,०००सम्म दानगर्ने दातालाई माथिकासबै सम्मानका साथ दाता सहित इच्छाएका ४ जनाको नाम शिलालेखमा अंकित गरिनेछ।
- रू. १,००,००१ देखि रू. १,००,०००सम्म दानगर्ने दातालाई माथिकासबै सम्मानका साथ दाता सहित इच्छाएका ४ जनाको नाम शिलालेखमा अंकित गरिनेछ।
- रू. १,००,००१ देखि रू. १,००,०००सम्म दानगर्ने दातालाई माथिकासबै सम्मानका साथ दाता सहित इच्छाएका ४ जनाको नाम शिलालेखमा अंकित गरिनेछ।
- अव्यक्तकोषका दाताहरूको छुट्टै अभिलेखीकरण गरिने छ।
- तुलादान गर्न इच्छुक दाताहरूका लागि तुलादानको व्यवस्था गरिएको छ।

महापुराणका उद्देश्यहरू:

- जग्गा कम्पाउण्ड घेराबारा
- सांस्कृतिक अवन अतिथि/सदन निर्माण
- अज्ञानकोष स्थापना
- जेष्ठ नागरिक वीतारी निर्माण

आयोजक: श्री पञ्चवटी वीरमद्र महाकाली घाम
मेचीनगर -१२, सहरेडुंगी, भापा

पुराण आयोजक मूल समारोह समिति

सम्पर्क नं.: ९८२००१३३ / ९८१९६४४० / ९८१९६४४० / ९८२१६३३१ / ९८०११११० / ९८०११११२

SURYA PAINTS

Since 2006
"Quality Uncompromised"

“ स्वदेशी मतको स्वदेशी रंग गुणरतरीय उत्पादन सुर्य पेन्ट्सको पहिचान ”

#suryapaintsandchemical
@suryapaintsandchemical
suryapaintsnepal@gmail.com
www.spcsurya.com

Koshi Province Our Dealer List

<p>Valuable Customer Dealer Name: Bardan Enterprises & Traders Address: Dharan-16, Sunsari Contact Number: 9848654249/9827081739 owner name: Sirjana Bohara Ji</p>	<p>Valuable Customer Dealer Name: Kankai Traders Address: Birtamod-5, Jhapa Contact Number: 9842755405/9842759559 Owner Name: Bhupendra Baskota/Jay narayan chapaagan Ji</p>
<p>Valuable Customer Dealer Name : Manokamana Hardware Store Address: Goldhap, Haldibari, Jhapa Contact Number: 9825930553/9804901500 Owner Name: Sandesh sapkota/ Trilochan Sapkota Ji</p>	<p>Valuable Customer Dealer Name : Pathibhara Devi Trade Link Address: Arjunadhara-6, Jhapa Contact Number: 9817903092/9842701635 Owner Name: Netra Prasad Bimali/Aditya Bimali Ji</p>
<p>Valuable Customer Dealer Name : Purwanchal Trade and Suppliers Address: Birtamod-5, Jhapa Contact Number: 9804929426/9862684363 Owner Name: Santosh Shah /Samir Giri Ji</p>	<p>Valuable Customer Dealer Name: Sarita Traders Address: Urlabari-4, Koshi-Morang Contact Number: 9852042218 Owner Name: Sarita Ghimire Ji</p>
<p>Valuable Customer Dealer Name: Timsina Suppliers Address: Itahari-5, Sunsari Contact Number: 9849190343/9852053011 Owner Name: Arjun Timsina/ Ramesh Prasad Timsina Ji</p>	<p>Valuable Customer Dealer Name: Damak Aluminium and Steel House Address: Damak-1 Contact Number: 9808428648 Owner Name: Prakash Subba Ji</p>
<p>Valuable Customer Dealer Name: Angel Traders Address: Gramthan-5, Tetariya Contact Number: 9816346390 Owner Name: Khagendra Kumar Biswash Ji</p>	

DEALER Requirement AT Biratnagar west- duhabi, khnan, jhumka, inaruwa, chakraghatti, chatara, Biratnagar East:- Rangeli, Biratchok, belbari, letang, path- ari, itahara, Damak, Gauriganj, Dudhe, surunga, Bhadrapur, Buddhashanti, Fikkal, ilam, pachthar, tapplejung, terathum, Dhankuta, Bhojpur

<p>Contact Person: Santosh Lamichhane - 9748277503 Subash Pokharel - 9851325395</p>	<p>Corporate Office: Kupondole, Lalitpur Tel No:-01-5422432</p>	<p>Toll Free No 1660-017-7575</p>
---	---	---------------------------------------

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

मनहरि तिम्लिस्ना

विश्व अपाङ्गता दिवसको सांस्कृतिकता

विश्वभर अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले सन् १९७६ मा संयुक्त राष्ट्र संघले गरेको आन्वहानमा विश्व अपाङ्गता दिवस मनाउन थालिएको हो । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई उनीहरूको हक अधिकार सुनिश्चित गर्न, आममानिसमा चेतना विस्तार गर्न, पहिचान, आत्मसम्मान र स्वाभिमानलाई सम्बोधन गर्न त्यही आन्वहान अनुरूप सन् १९८३ देखि यो दिवस मनाउन थालिएको हो । संयुक्त राष्ट्र संघको आन्वहान मुताविक सन् १९८३ मा दश वर्षे विश्व कार्यक्रम योजना लागू गर्दै त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन गराउन सन् १९८२ सम्मको अवधिलाई अन्तर्राष्ट्रिय अपाङ्गता दशकको घोषणा गरिएको थियो ।

अपाङ्गता दिवसका अवसरमा यस वर्षको नारा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि र तिनीहरूद्वारा सहश्राब्दी विकास र लक्ष्य प्राप्त गर्न उद्धार एवम् पैरवीमा जुटौं- भन्ने रहेको छ । त्यसै अनुसार अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको मर्यादा, अधिकार र हितका लागि त्यस सम्बन्धी मुद्दालाई प्रस्तुत गर्दै समर्थन जुटाउने लक्ष्य लिइएको छ । उक्त लक्ष्य प्राप्त गर्न रोजगारी, समानता र समावेशितालाई जोड दिने योजना छ । अपाङ्गता कतिपय अवस्थामा जन्मजात हुन्छ, जो शरीरका कुनै अङ्गको अपूर्णता, श्रवण, बोली वा मस्तिष्क लगायतमा र केही दुर्घटनाजन्य कारणले हुने गर्छ । त्यसैले समाजको विकासमा साङ्गसँगै उनीहरूको सर्वाङ्गण विकासमा समाज र राज्यले अवसर प्रदान गर्नुपर्छ ।

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूले हजारौं साङ्गभन्दा उत्कृष्ट सेवा गरेको विश्वमा कैयौं उदाहरण छन् । समान अवसर दिने हो भने अपाङ्गता भएकाहरूले पनि जस्तोसुकै चुनौतीको सामना गर्न सक्छन्, त्यसकै दृष्टान्त हाम्रै समाजमा छ । आज विश्वभर नै अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि सचेतनादेखि प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरिँदैछ । यो दिवसले उनीहरूमा आत्मसम्मान बढाउन र समानताको भावना पैदा गर्न सहयोग पुऱ्याएको छ । त्यसैले उनीहरूलाई क्षमता र अवस्था अनुसारको शिक्षा तथा सिप प्रदान गर्नेतर्फ राज्य गम्भीर हुनुपर्छ । सँगै स्वास्थ्य, रोजगारी लगायतका पूर्वाधारको पहुँच स्थापित गरी सभ्य, समृद्ध राष्ट्र र विश्व निर्माण गर्न सहयोग गर्नुपर्छ ।

सामाजिक सञ्जाल

हिजोका दिनमा- रिवस बैंकमा राजाको अकुत पैसा छ, त्यो फर्काउने हो भनेर हामीलाई मच्चाउनेहरू आज आफै विदेशी बैंकमा पैसा थुपार्दै छन् । गणतन्त्र आफैमा गलत होइन, इ कुजातहरू घटिया हुन् ।
- नारायण अधिकारी

जसरी सिपाहीको गलतीलाई आइजीपीसँग जोडिन्छ, त्यसैगरी टोपबहादुरको गलतीलाई केपी शर्मा ओली र बालकृष्ण खौणको गलतीलाई शेरबहादुर देउवासँग किन जोडिँदैन ? संगठनको जिम्मेवारी लिएपछि गलती स्वतः ठहरिन्छ ।
- निर्मल प्रसाई

इज्जत कमाउन पैसा खर्च गर तर पैसा कमाउन इज्जत खर्च नगर ।
- डा. सपना

१९औं शताब्दीको उत्तरार्द्धसम्म विश्वको निर्वाक्य शासकीय प्रणालीका रूपमा अन्धकार गणतन्त्रका शासन व्यवस्था आज विश्वमा दुर्लभ जस्तै हुन थालेको छ । विश्वका कतिपय मुलुकहरूले राजतन्त्रको अस्तित्व बाँकी राखेका छन्, यद्यपि त्यो आलङ्कारिक ढाँचाको छ । आदिम साम्यवादी समाजको पतन र दासप्रथाको प्रारम्भदेखि नै विश्वमा राजतन्त्रको अन्धकार प्रारम्भ हुन्छ । यद्यपि, यसको संस्थागत विकासका निम्ति भण्डै हजार वर्षभन्दा लामो समय व्यतीत भएको छ । सामन्तवादको प्रारम्भसम्म आइपुग्दा स-सानो जमिनको मालिकलाई युरोपमा 'लर्ड'को नाम दिइन्थ्यो, जो जमिनको अग्रधिकार राख्थे, जमिनको कृत उठाउँथे । त्यस वापतको केही हिस्सा आफूसँग राखेर ठूलो हिस्सा केन्द्रमा पठाउँथे । भूदास एवम् किसानहरू माथि नियन्त्रणका लागि राज्यसत्ताको हतियार मात्रै प्रयोग पर्याप्त नभएपछि उनीहरूले अलौकिक शक्तिको अस्तित्व र सो शक्तिबाट आफूहरूले प्राधिकार प्राप्त गरेको स्वघोषणा गर्थे र निर्धार नागरिक माथि बर्बर दमन गर्थे । यही प्रचलन प्रकारान्तरले राजतन्त्रको व्यवस्थित राज्य संरचनामा विकसित भयो ।

सन् १७८९/१७९१ को फ्रान्सेली राज्य क्रान्तिपछि राजतन्त्रलाई 'ईश्वरको अवतार' मान्ने भाष्य बदलियो । नागरिकले लोकतन्त्र र स्वतन्त्रताका निम्ति विद्रोह गरे । उक्त विद्रोह युरोपमा मात्र सीमित नभएर विश्वव्यापी रूपमा फैलियो । पहिलो औद्योगिक क्रान्तिसम्म आइपुग्दा विश्वमा सामन्तवादको पतन र पुँजीवादको जग व्यवस्थित हुँदै गयो । लोकतन्त्र, स्वतन्त्रता र नागरिक मुक्तिको सङ्घर्षमा राजतन्त्रले निर्मम दमन गर्थे, जनताले सशक्त प्रतिरोध गरे । २०औं शताब्दीको प्रारम्भसम्म विश्वका अधिकांश मुलुकमा कतिपय राजाहरू मारिए, कतिले अधिकार सङ्कुचन भई आलङ्कारिक भए, कतिपय मुलुकमा निरङ्कुशतन्त्र विद्यमान नै छ ।

राजतन्त्र त्यस्तो शासन प्रणाली हो, जसमा राजा शासनको सर्वोच्च हुन्छन् । राजा जनताले चुनेका हुँदैनन्, वंशानुगत हुन्छ । राजाको छोरो योग्य वा अयोग्य भए पनि स्वतः सिंहासनमा बस्छ । विश्वमा राजतन्त्रको अवसान निकै ठूलो रक्तपातपछि मात्र भएको छ । संसारमा कोही पनि राजाले जनताको इच्छाबमोजिम शासन त्यागेका छैनन् । फ्रान्सका लुइस चौधौले 'म नै राज्य हुँ' भन्थे । सन् १९१५ मा जनताले यिनको टाउको काटेका थिए । यस्ता धेरै दृष्टान्त छन्, जहाँ जनताले महान् सङ्घर्षको बलमा लोकतान्त्रिक व्यवस्था स्थापित गर्दै आएका छन् । नेपालमा गणतन्त्र स्थापनाको जम्मा १५ वर्ष पूरा भएको छ । तर, यति छोटो अवधि मै एकथर मानिसहरू नयाँ व्यवस्थाको औचित्य माथि प्रश्न उठाउन थालेका छन् । मानौं राजतन्त्रकालमा रामराज्य थियो, त्यहाँ कुनै गरिबी थिएन, असमानता र विभेद थिएन, उन्नत प्रकारको लोकतन्त्र थियो जस्तो तर्क गरिरहेका छन् । उनीहरूका तर्क सुन्दा राजतन्त्रकालमा 'दूध कै खोलो बन्थ्यो' भन्ने भान हुन्छ । तसर्थ, यो आलेख नेपालमा राजतन्त्र र गणतन्त्रको तुलनात्मक अध्ययनमा केन्द्रित छ ।

संवैधानिक व्यवस्था
नेपाल सरकारको संविधानिक कानून-२००४, नेपालको अन्तरिम शासन विधान-२००७, नेपाल अधिराज्यको संविधान-२०१५, नेपालको संविधान-२०१९, नेपाल अधिराज्यको संविधान-२०४७, नेपालको अन्तरिम संविधान-२०६३ र नेपालको संविधान-२०७२ गरी ७५ वर्षको इतिहासमा नेपालमा सात वटा संविधान जारी भए । ती संविधान मध्ये २००४ देखि २०४७ सम्मका संविधान राजाहरूको निर्देशन एवम् २०६३ र २०७२ को संविधान जनताका प्रतिनिधिले लेखेका थिए । राजा त्रिभुवनले जारी गरेको नेपाल सरकारको वैधानिक कानून २००४ र नेपालको अन्तरिम शासन विधान-२००७, राजा महेन्द्रले जारी गरेको नेपाल अधिराज्यको संविधान-२०१५ र नेपालको संविधान-२०१९ तथा राजा वीरेन्द्रले जारी गरेको नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ ले राजतन्त्रका व्यवस्थासहित राजाको असीमित अधिकार केन्द्रित गरी जनतालाई रैतिको दर्जाका राखिएको थियो । ती सबै संविधानहरूको प्रस्तावनामा श्री ५ महाराजधिराजको गद्दी रोलको उत्तराधिकार क्रम परम्परादेखि चलिआएको रीतिरिवाज बन्दै जानु नभएपछि कतिपय संविधानहरूमा रैतिको असीमित अधिकार राखिएको थियो । २०४७ को संविधानले बहुदलीय व्यवस्थालाई स्वीकार गरेता पनि बहुदल राजाको 'मुठ्ठीको माखो' थियो, जुन बाधा अड्काउ फुकाउन धारामा टेकेर राजाले चाहेको बेला मिचिदिन सक्थे । नेपालको अन्तरिम संविधान-२०६३ र नेपालको संविधान (२०७२)ले इतिहासमा पहिलोपटक सार्वभौमसत्ता जनतामा हस्तान्तरण गर्‍यो । २०७२ को संविधानले सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था, सार्वभौमसत्ता र राजकीय सत्ता जनतामा निहित रहने व्यवस्था, सात प्रदेशसहितको सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको राज्य संरचना र सरकार, संघीय राष्ट्रपतिको व्यवस्था, संसदबाट निर्वाचित प्रधानमन्त्री, मिश्रित निर्वाचन प्रणालीको व्यवस्था गर्‍यो । संविधानमा ३० भन्दा बढी मौलिक हकको व्यवस्था र समाजवादीसुख राज्यको सङ्कल्प गरिएको छ, जुन कुरा विश्वका संविधानमा बिरले पाइन्छ । तसर्थ, संविधानिक विकासक्रमका दृष्टिले नेपाली जनताले ७० वर्ष लामो संघर्षबाट सार्वभौम

अधिकार प्राप्त गरेका छन्, यो चानचुने विषय होइन ।

सन्धि सम्झौताहरू
नेपालका प्रायःजसो राजाहरूले आफूलाई राष्ट्रिय हित र अखण्डताका संरक्षक र राष्ट्रिय एकताको प्रतीकको रूपमा दाबी गर्दै आएका छन् । तर, तथ्यहरूले राजा अखण्डताका संरक्षक र एकताका प्रतीक दुबै नभएको कुरा प्रमाणित गर्दछन् । सुगौली सन्धिदेखि महाकाली सन्धिसम्म आउँदा नेपालले जे-जति क्षति बेहोच्यो, ती सबै सन्धियमा नेपालका राजाहरू प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा जोडिएका छन् । कतिपय सन्धिहरू राजाहरूकै निर्देशन र रोहबरमा भएका छन्, त कतिपय उनीहरू राष्ट्रप्रमुख भएका बखत । राजा गीर्वाणयुद्धको पालामा भएको सुगौली सन्धि (सन् १८१६)बाट नेपालले ६१ प्रतिशत भूमि गुमायो । राजा त्रिभुवनको पालामा गरिएको नेपाल-भारत शान्ति तथा मैत्री सन्धि (सन् १९५०)ले सुगौली सन्धिलाई अनुमोदन गर्‍यो । महेन्द्रको पालामा भएको कोशी सम्झौता (सन् १९५४) नेपाल र भारतबीच भएको कोशी सम्झौताले हेरेक वर्ष नेपालले डुवानको सम्मस्या भोग्दै आएको छ । महेन्द्रकै पालामा भएको गण्डक सम्झौता (सन् १९५९)ले नेपालका दर्जनौ बस्तीहरू डुवानमा परिरेका छन् । वीरेन्द्रको पालामा २०५२ मा भएको महाकाली सन्धिले महाकाली नदीको पानी विद्युत् र सिँचाइका लागि भारतलाई सुम्पिने काम गरेको छ । जो नेपालका लागि घातक छ । सन् १९५० को

नेपाल-भारत असमान सन्धिपछि भारतले नेपाली भूमि अतिक्रमण गर्ने, सीमा भित्रै लगायतका अनगिन्ती ज्यादती गरेको छ । तर, राजाहरूले कुनै ठोस कदम चालेनन् । राजा महेन्द्रले कतिपय मामिलामा अडान लिएको तथ्यहरूले बताउँछन् । तर, उनको कार्यकाल पनि राष्ट्रियताका दृष्टिले सबल रहेको तथ्यहरूले प्रमाणित गर्दैनन् ।

सत्ता दावेष
वि.सं. १८२५ देखि २०६५ सम्म शाह वंशीय राजाहरू नेपाल अधिराज्यको राष्ट्रप्रमुख थिए । २०६५ जेठ १५ गतेको संविधान समाले राजालाई बर्खास्त गर्दै २४० वर्ष लामो शाहवंशीय राजतन्त्रको अन्त्य र गणतन्त्रको घोषणा गरेको थियो । शाह राजाहरू र राणाहरूले सत्ता र शक्ति हत्याउन अत्यन्तै निर्मम कदमहरू चालेका थिए । त्यसका लागि दरबारभित्रै क्रूर हत्याकाण्डहरू चलेका थिए । त्यसमध्ये कोतपर्व (१९०३), भण्डारखाल पर्व (१९०३), १९३८ सालको पर्व, बिष्ट पर्व (१९३८), १९४२ सालको पर्व, मेहेन्द्र शमशेर पर्व (१९६४), नारायणहिटी हत्याकाण्ड (२०५८) मुख्य मानिन्छन् । यी हत्याकाण्डका साथै दरबारभित्र युवराज त्रैलोक्य हत्याकाण्ड, रणबहादुर शाह हत्याकाण्ड लगायतका हत्याहरू गरिए । यी सबै हत्याहरू राजा र राणा प्रधानमन्त्री एवम् सत्ता र शक्तिको होडबाजीका निम्ति नै थिए । ती सबै हत्याकाण्डहरू आफ्नै दाजुभाइ वा आफन्तको हत्या गरी सत्ता हत्याउने क्रूर नियतका परिणाम थिए । वि.सं. २०५२/०६३ को सशस्त्र युद्धमा समेत जे-जस्ता घटनाहरू भए, त्यसमा राजतन्त्र नै सबैभन्दा बढी क्रूर र हिंस्रक रूपमा प्रस्तुत भयो । सङ्घर्ष वा वाद-प्रतिवादका क्रममा माओवादी तर्फबाट पनि केही अप्रिय घटनाहरू भए, जसलाई सचेततापूर्वक रोक्न सकिन्थ्यो । तर, राज्यका तर्फबाट धेरै ज्यादती, क्रूर दमन र नृशङ्क घटनाहरू भए । दरबारभित्र मात्र नभएर आमजनतामा समेत राजतन्त्रको ज्यादतीका सयौं दृष्टान्तहरू छन् । सुनिता-निमिता हत्याकाण्ड, प्रविण गुरुङ हत्याकाण्ड जस्ता सयौं हत्याकाण्ड यस अवधिमा भएका छन् ।

विलासिता/सम्पत्ति मोह
तत्कालीन राजा र राणाहरू यति विलासी थिए कि उनीहरूका लागि देशको वार्षिक बजेट समेत अपुनै हुन्थ्यो । त्यस्तो रकम जनताबाट उठाएको कृत र विदेशी ऋण/सहयोग नै थियो, जसका कारण देश एकपछि अर्को कंगाल बन्दै गएको थियो । घोषित ४२ पत्नीका पति जङ्गबहादुरको स्त्री मोहको इतिहास विश्वव्यापी चर्चित छ । बेलायत यात्राका क्रममा १८५० जुलाई २५ र २६ मा जङ्गबहादुरले यमलौलाका निम्ति दुई लाख ५० हजार पाउण्ड खर्चिएको विकिपिडियाको अभिलेखमा उल्लेख छ । राजा योग नेन्द्र मल्लका त ३१ जना रानी नै सति गएको

इतिहास पाइन्छ । राजा प्रतापसिंह शाहको यौनकाण्ड र राजेन्द्रलक्ष्मी यौनलौलाले राजपरिवारको विलासिता प्रष्टिन्छ । २०२६ सालमा वीरेन्द्रको विवाहमा विवाहमा एक करोड ६० लाख डलर खर्च गरिएको तथ्य न्युयोर्क टाइम्सले प्रकाशित गरेको थियो, जबकि त्यो बेला देशको कुल राष्ट्रिय बजेट नै छ करोड ६० लाख अमेरिकी डलर थियो । गणतन्त्र स्थापनापछि वीरेन्द्रको परिवारका नाममा ४० करोड ८८ लाख ७६ हजार रूपैयाँ सम्पत्ति नेपाल टस्टमा राखिएको छ । अर्कोतर्फ अहिले पनि पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र नेपालका १० प्रमुख धनाढ्यभित्र पर्दछन् । जनताबाट उठाएका कर-कृत, विदेशीहरूमा लिने ऋण, मूर्ति लगायतका पुरातात्विक सम्पदाको चोरी निकासी, गैँडाको खाक लगायतका बहुमूल्य वन्यजन्तु र सम्पत्तिको बेचबिखन नै राजाहरूको विलासिताको आधार थियो । देशका प्राकृतिक स्रोतहरू हडपेर उनीहरूले अबैको सम्पत्ति आर्जेका थिए ।

जनजीवन
कतिपयले राजाको शासनकालमा जनताको जीवन सुखी र व्यवस्थित भएको भ्रमसमेत बेकारहेका छन् । तर, तथ्यहरूले राजतन्त्रकाल नेपाली जनताका निम्ति कालरात्रि भएको प्रमाणित गर्दछ । सन् १८१६ को सुगौली सन्धिपछि नै नेपालीहरू ब्रिटिस सेनामा भर्ती हुने प्रचलन प्रारम्भ भयो । रोजगारीका लागि मुलान पस्ने प्रचलन

पनि राजतन्त्रकालमा नै अगाडि आएको थियो । एक पाथी नुनका निमित्त महिनाै खर्चिनुपर्ने परिस्थिति थियो । विश्व औद्योगिक क्रान्तिको दिशामा अगाडि बढ्दा समेत सामन्ती प्रथा विद्यमान थियो । जनताका छोराछोरी शिक्षित भएमा खान्दाने ज्ञानको विरुद्ध उभिने डरले विद्यालय खोल्न प्रतिबन्ध थियो । दरबार हाइस्कूल जनताका छोराछोरीका लागि नभएर श्री ५ र श्री ३ का छोराछोरीहरूको शिक्षादीक्षाका निमित्त खोलिएको थियो । सडक, पुल, बिजुली, पानी, शिक्षा, स्वास्थ्यका कुनै पनि पूर्वाधार खडा गरिएको थिएन । २०६३ सालको जनआन्दोलनसम्म पनि देशको भौतिक एवम् मानवीय प्राप्ति निकै दयनीय थियो ।

विकासको प्रवृत्ति
पृथ्वीनारायण शाहको एकीकरण प्रक्रियादेखि २०६५ साल जेठ १५ गते गणतन्त्रको घोषणा हुँदासम्म नेपालका शाह राजाहरूले दुई सय ५० वर्ष शासन गरे । त्यस अवधिमा नेपालको विकास के-कति भयो, त्यसमाथि बहस हुँदै जान्छ । तथ्याङ्कहरूले २००७ सालको क्रान्तिसम्म नेपाल विश्वकै दोस्रो पछिने मुलुक भएको बताउँछन्, त्यसका लागि प्रमुख भूमिका नै नेपालका राजा र राणाहरूको छ । वि.सं. २०७२ को संविधानपछि देशका सबैजसो वडामा सडक, बत्ती, सोलार पुगेका छन् । विद्यालय जाने दर ९५ प्रतिशत छ । सडक सिँचाइ खानेपानीमा सरकारको आफ्नै लगानी, ठूला-ठूला लोकमार्गहरूको निर्माण, २४ भन्दा बढी राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाहरू सञ्चालन र हजारौं परियोजनाहरू विस्तार भएका छन् । जलविद्युत्मा राज्य र निजी क्षेत्रले निकै ठूलो लगानी गर्दैछ । समावेशी प्रतिनिधित्व, सशक्तिकरण र आत्मनिर्भरता वृद्धि भएको छ । सामाजिक जागरण र स्मरणण आएको छ, प्रतिभारहरूको विकास र विश्वव्यापी प्रतिस्पर्धाको वातावरण निर्माण भएको छ ।

गणतन्त्रको सौन्दर्य बुझ्न पछिल्लो २० वर्षको तुलनात्मक अध्ययन नै काफी छ । २०५९ को श्री ५ को सरकार र २०७९ को नेपाल सरकारको आर्थिक सर्वेक्षण हेर्दा देशमा आएको गुणात्मक परिवर्तन प्रमाणित हुन्छ । पछिल्लो २० वर्षमा आर्थिक वृद्धि दर ०.८ बरा ५.८४ प्रतिशत, प्रतिव्यक्ति आय २३६ डलरबाट १३८१ डलर पुगेको देखिन्छ । बहुआयमिक गरिबी ४७ प्रतिशतबाट ८.५ प्रतिशतमा झरेको छ । विद्युत् उत्पादन ३७२.२ मेगावाटबाट २२०५ मेगावाट पुगेको छ । त्यस्तै २० वर्षअघि ६५ जिल्ला सदरमुकाममा मात्रै कच्ची सडक पुगेकामा हाल ६७४३ वटै वडामा सडक पुगेको छ । ४५६७ किमि रहेको कालोपत्रे सडक १६९३९ किमिभन्दा बढेको छ । साक्षरता दर ५३.७ प्रतिशतबाट ७६.२ प्रतिशत, औसत आयु ५६ वर्षबाट ७१ वर्ष पुगेको छ ।

पुँजीगत खर्चको सामर्थ्य ४६.४ प्रतिशतबाट बढेर ६४.८ प्रतिशत पुगेको देखिन्छ । २०७९ सम्म आउँदा इन्टरनेट सेवा प्रारम्भ भई ६२ प्रतिशतमा विस्तार भएको छ । सञ्चार सेवा ९९ प्रतिशतमा पुगेको छ । ९३.४ प्रतिशत नागरिकले स्वस्थ खानेपानी र सरसफाई सेवा प्राप्त गरेका छन् । अनलाइनबाटै नागरिक सेवा उपलब्ध हुन थालेको छ । यी सबै गणतन्त्रको सौन्दर्यका सूचकहरू हुन् ।

त्यस्तै २७ वटा राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाहरू सञ्चालन, पूर्व-पश्चिम राजमार्गको स्टरोन्नि, चीन-भारत दुबै छिमेकसँग जोड्ने नाकाहरू सञ्चालन एवम् स्टरोन्नि, ठूला जलविद्युत् आयोजनाको निर्माण र विद्युत् निर्यात, स्मार्ट सिटीहरूको अवधारणा र आधुनिक शहरीकरण, लगानी बोर्डको अवधारणा राष्ट्रिय विकास आयोग, कर्णाली विकास आयोग र सुदूरपश्चिम विकास आयोग गठन, सार्वजनिक-निजी-सहकारीको तीन खम्बे अर्थनीतिको प्रयोग गणतन्त्रका महत्वपूर्ण आयामहरू हुन् ।

सामाजिक न्यायका दृष्टिले २०५२ सालमा मनमोहन अधिकारीले ज्येष्ठ नागरिकहरूका लागि रु. १०० मासिक भताको सुझाव गरेका थिए । त्यस बाहेक सामाजिक सुरक्षाका कुनै पनि कार्यक्रम लागू भएका थिएनन् । हाल ज्येष्ठ नागरिक (६८), कर्णालीका नागरिक (६०) र दलित (६०)का लागि मासिक रु. ४ हजार सामाजिक सुरक्षा भताको व्यवस्था छ । त्यस्तै एकल महिला/विधवा भता रु. २६६०, पूर्ण अपाङ्ग भता रु. ३९९०, अति अशक्त भता रु. २१२८, लोपोन्मुख आदिवासी जनजाति भता रु. ३९९०, कर्णाली र दलित विधार्थीका लागि रु. ५३२ पोषणभताको समेत व्यवस्था छ । यस्तै स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम, छात्रवृत्ति, योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा, वैदेशिक रोजगारी बीमा र सुरक्षा कार्यक्रम लगायत गरीब, विपन्न र असहायहरूका लागि विविध कार्यक्रमहरू सञ्चालित छन् ।

संघीयता : भ्रम र यथार्थ
नेपालको संविधान २०७२ ले तीन तहको सङ्घीय प्रणालीको प्रबन्ध र अन्धकार गर्न थालेकामा एकथर मानिसहरू नेपालका लागि सङ्घीयता खर्चिलो र भ्रमरहितको प्रणाली भएको भन्दै आलोचना गरिरहेका छन् । तर, सङ्घीयताले आर्थिक भार बढाएको भन्ने तर्कले तथ्यसँग मेल खाँदैन । एकात्मक प्रणालीमा रहेका गाविसहरू अहिले वडामा रूपान्तरण भएका छन् । अन्य संरचनाको अवस्था पनि त्यही प्रकृतिको छ । विगतमा अञ्चलाधीश, क्षेत्रीय प्रशासक लगायतका धेरै प्रशासनिक अधिकारीहरू पनि थिए । हिजो सबै निकायले सरकारको मान्यता नपाए पनि केन्द्रीय सरकार, विकास क्षेत्र, अञ्चल, जिल्ला, इलाका र गाविस गरी छ वटा संरचना रहेकामा अहिले धेरै केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन संरचना भएको छ ।

एकात्मक प्रणालीमा सांसद, मेयर/उपमेयर, गाविस अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, वडाध्यक्ष र वडा सदस्य लगायतका पदमा गरी एक लाख ८८ हजार दुई सय ७५ जना जनप्रतिनिधि थिए । सङ्घीयतापछि केन्द्रीय सांसद, प्रदेश सांसद, मेयर/उपमेयर, गाउँपालिका अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, वडाध्यक्ष, वडा सदस्य लगायतका पदमा जम्मा ३७ हजार पाँच सय २३ जना जनप्रतिनिधि छन् । एकात्मक व्यवस्थामा स्थानीय निकायका जनप्रतिनिधिको तलव थिएन, सङ्घीयतामा पनि तलव सुविधा छैन । यद्यपि, केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तह आफैमा सरकार भएका कारण प्रशासनिक क्षेत्रमा केही रकम खर्च हुने गरेको छ । सङ्घीयतापछि कर्मचारीको संख्या पनि खास बृद्धि भएको छैन । सङ्घीयताले केन्द्रको अधिकार जनताको घर आँगनमा पुगेको, अवसरहरू सिर्जना गरेको, पुँजी परिचालन गरेको, विकासका कामले गति पाएको सङ्घीयता विरोधीहरूले देखेका छैनन् । तसर्थ ८० प्रतिशत जनप्रतिनिधि घटाउने सङ्घीय प्रणालीको निपेक्ष आलोचना पूर्वाङ्गी देखिन्छ ।

निष्कर्ष
गणतान्त्रिक व्यवस्थासामु पनि केही गम्भीर चुनौतीहरू छन् । प्रणालीमा स्थिरता आए पनि स्थीर सरकारमा चुनौती देखिएको छ । औद्योगिकीकरण, आयात-निर्यात सन्तुलन, रोजगारी सिर्जना र भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा अपेक्षित सफलता हासिल हुन सकेको छैन । युवा पलायनको समस्या डरलाग्दो देखिन्छ । यी चुनौतीहरूकै जगमा उभिएर गणतन्त्र विरोधीहरूले नागरिकमा भ्रम छर्ने कोशिस गरिरहेका छन् । वर्तमानका समस्याहरूलाई व्यवस्था सम्बन्धी विषयहरू पाठ्यक्रममा समावेश, जनताका दैनिक जीवनबाट राज्यको प्राथमिकता, सरलता र सदाचारिता, प्रणालीलाई बलियो तुल्याउन प्राथमिकता, स्वस्थ र समावेशी प्रतिस्पर्धा लगायतका माध्यमबाट सम्बोधन गर्न सकिन्छ । तुलनात्मक लाभका क्षेत्रहरूको पहिचानसहित लगानी केन्द्रित गरी वर्तमानको निरासालाई निर्म र देशभित्रै उद्यमशीलताको वातावरण सिर्जना गर्न सकिन्छ । त्यसका निमित्त व्यवस्थाको रक्षा र नागरिकको जीवनकेन्द्रित राजनीतिक सहमति र सहकार्यको संस्कृति आवश्यक छ ।

अन्त्यमा, राजतन्त्रकाल आफैमा अर्थर्रो युग थियो । तर, यो यथार्थ तिनीहरूले मात्र अनुभूति गर्दछन्, जसले राजतन्त्रको दमन र ज्यादती प्रत्यक्षरूपमा भोगेका थिए, गरिब, विपन्न, पछिने नेपालका प्रत्यक्ष साक्षी थिए । २०६२/०६३ को जनआन्दोलनपछि जन्मिएको पुस्ता नै आज १७ वर्षको युवा भएको छ । त्यो पुस्तालाई न राजतन्त्रको अन्धकार थाहा छ, न गणतन्त्रका उपलब्धमा चित्त बुझाउन सकेको छ । तसर्थ, गणतन्त्रको सौन्दर्य आमनागरिकसम्म पुर्‍याउन हिलाइ नगरौं ।

खोटाङ जिल्लाको बराह पोखरी गाउँपालिका-१ स्थित बराह पोखरीमा रहेको खरले छाएको एक घरमा परम्परागत शैलीमा राखिएको मकैको सुली। तस्वीर : रासस

लालुपाते सहकारी बचत घोटाला प्रकरण

३५ जना प्रतिवादीविरुद्धको बयान शुरु

भापा, मंसिर १६। दिक्तेलस्थित लालुपाते बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाको बचत ठगी सम्बन्धी कसुरमा ३५ जनालाई प्रतिवादी बनाएर जिल्ला सरकारी वकिलको कार्यालय खोटाङले जिल्ला अदालत खोटाङमा अभियोग पत्र दायर गरेको छ।

बचतकर्ताको लगानी अपचलन आरोपमा सहकारीका वर्तमान तथा निवर्तमान सञ्चालक समिति, सहकारीका तत्कालीन अध्यक्ष अनिल जोशी (मृतक) तथा जोशीका परिवार, सहकारीका प्रबन्धक, लेखापाल र ऋणीविरुद्ध अभियोगपत्र दायर गरेको हो।

मुलकी फौजदारी कार्यविधिसंहिता, २०७४ को दफा ३२ बमोजिम प्रतिवादीविरुद्ध सरकारी वकिलले तयार गरेको अभियोग पत्र दायर भएको छ। अदालतका श्रेस्तेदार सीताराम खड्काले जानकारी दिए। सहकारीका दुई सय ६५ बचतकर्ताले ३५ प्रतिवादीबाट रु. चार करोड ४० लाख ६९ हजार १८ विगो माग दावी गरेका छन्।

रहेका छन्। प्रहरीले पक्राउ परेका नौ जनालाई सङ्गठित अपराधमा मुद्दा चलाउने भन्दै ६० दिनसम्म हिरासतमा राखेर सरकारी वकिलको कार्यालयमा राय प्रतिवेदन बुझाएको थियो।

प्रहरीले सङ्गठित अपराध अन्तर्गतको राय प्रतिवेदन बुझाए पनि सरकारी वकिलले ठगी मुद्दाको अभियोग पत्र तयार गरेर अदालतमा बुझाएको हो। बचतकर्ताले रु. आठ सयदेखि रु. ५५ लाखसम्म आफ्नो बचत रकम फिर्ता गरिदिन माग गर्दै निवेदन दिएको प्रहरीले जनाएको छ। वि.सं. २०७२ मंसिर १० गतेदेखि दिक्तेल बजारमा कारोबार शुरु गरेको सहकारीको बचत अपचलन भएको विषय भने तत्कालीन अध्यक्ष जोशीको निधनपछि मात्र खुलेको हो।

तत्कालीन अध्यक्ष जोशीको कोभिड-१९ को संक्रमणका कारण २०७८ वैशाख १५ गते पोखरामा निधन भएको थियो। जोशीको निधनपछि निक्षेपकर्ता निक्षेप रकम फिर्ता माग आउँदा सञ्चालक समितिका पदाधिकारी तथा सरोकारवालाले सहकारीको कारोबार तथा हिसाब हेर्ने क्रममा निक्षेप फिर्ता गर्ने मौज्जात रकम नै नदेखिएपछि खोजी गर्ने क्रममा बचत अपचलन भएको विषय बाहिरिएको हो।

तत्कालीन अध्यक्ष जोशीको निधनपछि वि.सं. २०७८ वैशाख १६ गतेदेखि सहकारीको कारोबार ठप्प छ। प्रहरीका अनुसार सहकारीबाट ५९ वटा खातामा रु. चार करोड ४७ लाख ६ हजार नौ सय ६७ ऋण प्रवाह भएको पाइएको छ। सहकारीबाट ऋणीलाई रु. २५ हजारदेखि रु. ९९ लाखसम्म ऋण दिइएको देखिएको छ। त्यसमध्ये २४ जनालाई सहकारीको नियम मिचेर ऋण प्रवाह गरेको पाइएको प्रहरीले जनाएको छ।

चार जनालाई तमसुक बिने ऋण दिएको पाइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय खोटाङका प्रवक्ता प्रहरी निरीक्षक वेनु कार्कीले जानकारी दिए।

सहकारीको नाममा हलेसीमा ४८ लाखमा खरिद गरिएको छ, रोपनी तीन आना एक पैसा एक दाम (दुई किता) जग्गा अध्यक्ष जोशीको भाइको नाममा पास गरेको पाइएको छ। सहकारीको नाममा जग्गा किन्ने निर्णय गरेर तत्कालीन अध्यक्ष जोशीको मिलेमतोमा व्यक्तिको नाममा पास गरेको पाइएको प्रहरीले जनाएको छ।

तत्कालीन व्यवस्थापक जोशीको

नाममा राखिएको वापसाङको १६ रोपनी (तीन किता) जग्गा सहकारीको नाममा ल्याइसकिएको पाइएको छ। बचत अपचलनका कारण लगानी हुनेको भन्ने बचतकर्ता चरणबद्ध आन्दोलनमा छन्। हुनेको सावा र व्याज फिर्ता लिनका लागि बचतकर्ताले पदमकुमारी सैजुको संयोजकत्वमा सङ्घ समिति बनाएर चरणबद्ध आन्दोलन गर्दै आएका छन्। बचतकर्ताले घेर्ने थालेपछि अफ्ठ्यारोमा परेको सञ्चालक समितिले ऋण असुल गर्दै बचत फिर्ता गर्ने असफल प्रयास गरेको थियो।

लालुपाते सहकारी सङ्घमा फसेको विषयमा अनुसन्धान अधि बढाएको प्रहरीले ऋण तिर्नका लागि सूचना जारी गर्दा तोकिएको समयभित्र पाँच जनाले ऋण फिर्ता गरेका छन्। कमल गिरीले रु. १० लाख, निकिता राईले रु. दुई लाख, नवराज थापाले रु. एक लाख ५० हजार, राजन सैजुले रु. एक लाख ३५ हजार र इन्द्र श्रेष्ठले रु. ३१ हजार ऋण फिर्ता गरेको प्रहरीले जनाएको छ।

मनमोहन अस्पतालले भित्र्यायो नयाँ प्रविधि

वित्तमोड, मंसिर १६। फोहोर व्यवस्थापनमा चुनौती भइरहेका बेला भापाको वित्तमोडस्थित मनमोहन मेमोरियल पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय सामुदायिक अस्पतालले फोहोर व्यवस्थापनका लागि नयाँ प्रविधि सञ्चालनमा ल्याएको छ।

अस्पतालले फोहोर जलाउने मेसिन (इन्सिनरेटर) शनिवारबाट प्रयोगमा ल्याएको हो। अस्पतालले आफ्नै लगानीमा मेसिन सञ्चालनमा ल्याएसँगै अस्पतालबाट उत्पादन भएका फोहोरको व्यवस्थापनमा सहजता हुने विश्वास लिइएको छ।

भारतको सोलिडटेक वेस्ट एण्ड डिस्पोजल प्रालिद्वारा निर्मित उक्त इन्सिनरेटर वातावरणमैत्री रहेको बताइएको छ। उक्त मेसिनमा फोहोर जलाउन इन्धन वा विद्युतको आवश्यकता पर्दैन। इन्सिनरेटरमा धातुजन्य र सीसा बाहेकका फोहोर जलाउन मिल्ने अस्पताल व्यवस्थापन समितिका उपाध्यक्ष रविन कोइरालाले जानकारी दिए।

इन्सिनरेटरमा फोहोर राखेर आगो सल्काए मात्र पुग्ने हुँदा शून्य लागतमा फोहोर जलाउन सकिने अस्पताल व्यवस्थापन समितिका सचिव रोमणि भट्टराइले जानकारी दिए। यो प्रविधि सफल भए अस्पताललाई चुनौतीको रूपमा रहेको फोहोर व्यवस्थापन सहज हुने उनले बताए।

अस्पतालले जडान गरेको उक्त इन्सिनरेटरमा एक पटकमा एक सय किलो फोहोर हाल्न सकिने र उक्त फोहोर जल्न एक घण्टा लाग्ने भट्टराइले बताए।

अस्पतालले उक्त इन्सिनरेटर वित्तमोड-२ स्थित शहीद स्मृति प्रतिष्ठान क्षेत्रमा जडान गरेको छ। मनमोहन

अस्पतालमा हप्ताको दुई ट्याक्टर फोहोर उत्पादन हुने अस्पताल व्यवस्थापन समितिका सदस्य बुद्धि भट्टराइले जानकारी दिए।

मनमोहनले जडान गरेको प्रविधिले पालिकाहरूलाई फोहोर व्यवस्थापनमा पाठ सिकाएको वित्तमोड नगर प्रमुख पवित्रादेवी महतारा प्रसाइले बताइन्। सोलिडटेकका सञ्चालक पप्पु सरकारका अनुसार इन्सिनरेटरबाट उत्सर्जन हुने धुँवामा कार्बन मोनोअक्साइड ०.२ प्रतिशत र कार्बनडाइअक्साइड ०.४ प्रतिशत मात्र हुने भएकाले वायु प्रदूषण कम हुने बताए।

इन्सिनरेटरमा पानीको प्रयोग हुने र त्यहाँ जडित प्रविधिले पानीको साहाराबाट प्रदूषित धुँवालाई छानेर फोहोर पानीसँगै बाहिर पठाउने सरदारले जानकारी दिए। एक वर्षसम्म मेसिनको म्यारेण्टी हुने र तीन वर्षसम्म कुनै सर्भिसिङ गर्नु पर्ने उनले बताए। तीन वर्षपछि सामान्य सर्भिसिङ गर्दा हुने र त्यसका लागि एक डेढ लाख खर्च हुने उनको भनाइ छ।

मनमोहन अस्पतालमा जडान गरिएको क्षमताको इन्सिनरेटर करिब २० लाख मूल्य पर्ने कम्पनीले जनाएको छ।

कार्यक्रममा मेचीनगर नगर प्रमुख गोपालचन्द्र बुढाथोकी, गौरादह नगर प्रमुख छत्रपति सुवेदी, अर्जुनधारा नगर उपप्रमुख खड्गमाया पराजुली, वित्तमोड नगर उपप्रमुख वनेन्द्रप्रसाद संग्रौला, विभिन्न वडाका वडाध्यक्षहरू, अस्पताल व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरू सहभागी भएका थिए।

वहसरोकार विवाद मेलमिलाप चरणमा करेन्ट लगाएर माछा मार्दा...

इलाम, मंसिर १६। इलामको माई नगरपालिका वडा नम्बर २ स्थित दलित बस्ती र मस्ते बस्तीबीचको कुलो, पैनी तथा जग्गा सिमाना विवाद रुपान्तरणका लागि विकल्प पारित तथा सहमतिमा हस्ताक्षरका लागि संयुक्त अन्तरक्रिया बैठक सम्पन्न भएको छ।

दिगो भागिका लागि उन्नत सम्बन्ध भन्ने मुल मन्त्रका साथ प्रकृतिक स्रोत द्रुढ रुपान्तरण केन्द्र (एनआरसीटीएसिएन)को आयोजनामा एक दिवसीय अन्तरक्रिया सम्पन्न भएको हो। बहुसरोकार रहेको कुलो, खोल्सी तथा जग्गा विवाद रुपान्तरणका लागि मेलमिलाप चरणमा छलफल भएको प्रकृतिक द्रुढ रुपान्तरण केन्द्र इलामका स्रोत व्यक्ति धुव श्रेष्ठले जानकारी दिए। अन्तक्रिया कार्यक्रममा

साभना विकल्पहरूमा सहमति भएको छ। सहमतिमा २०२८ सालको नाप नक्सा अनुसार कुलो तथा खोल्सी सिमाना कायम गराउनका लागि नापी कार्यालय इलाममा निवेदन गरि स्थानी सामाजिक तथा जानकारहरूको सहभागितामा सिमाङ्कन गरी विवादित विषय अन्त्य गर्ने, सार्वजनिक जग्गा जमिन पहिचान गरी सीमा कायम गर्ने निर्णय भएको छ।

त्यस्तै अन्तिम सहमति कार्यान्वयनका लागि नेत्रप्रसाद भट्टराइको संयोजकत्व देवीप्रसाद चम्लागाँई र कमला धिमिरे सदस्य रहेको तीन सदस्यीय कार्यान्वयन समिति र वडा सदस्य ज्ञानबहादुर कटुवालको संयोजकत्वमा सदस्य कुमारी दर्जा र खड्गप्रसाद भट्टराइ रहेको तीन सदस्यीय अनुगमन समिति चयन गरिएको छ।

स्थानीय ५० सरोकारवालाको सहभागिता रहेको कार्यक्रमको समाजसेवी खड्गप्रसाद भट्टराइको सञ्चालन, अध्यक्ष वडासदस्य ज्ञानबहादुर कटुवाल अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा सञ्चारकर्मी विमल दहाल, कुमारी दर्जा, नेत्रप्रसाद भट्टराइ लगायतले मन्तव्य राखेको सहजकर्ता बबी राईले जानकारी दिए।

कर्मचारी आवश्यकता

पद : सेल्स मेन (Sales Man)
संख्या : २ जना
योग्यता : SLC./SEE पास, (मार्केटिङमा अनुभवी)
सम्पर्क : एन.एम.के. फुड प्रोडक्सन अर्जुनधारा-६, बिहानी टोल ९८४४६६६९९०, ९८१९४८३३२२

छापाखाना

व्यालेण्डर विवाह कार्ड
बिल. भौचर फ्लेक्स प्रिन्ट
स्टाम (छापा) कप. डि-सर्ट
लेमिनेशन फोटोकपी
आकर्षक, सुदृ र विदो खापाईका लागि सधै सम्मर्होस्।
७ वार १२ गतिमा चलायोजना
दिमिरे अफसेट प्रेस
अतिविश्ववन् उतर पट्टीको घर
फोन नं. : ०२३-५९०५५९,
अधिक: ९७७६८०९०२
९८७२२५२५२, ९८१८०६३५४

ताप्लेजुड -पाथीभरा सफल यात्रा

वित्तमोडबाट फिदिम, ताप्लेजुड हुँदै पाथीभरा मन्दिरसम्म साथै श्वेचम्बू, मेमेडसम्मको सफल यात्राका लागि हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

ताप्लेजुड पाथीभरा काउन्टर
मो. ९८०३२५०४७२, ९८०१३६४०९३

साभना सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई

भापामै भ्याकुम सिस्टमको ढुलो ट्याङ्कीमा सफाई गरिने छ।

विशाल हरिजन
९८२४९९०४६२, ९७४५२६०८२५
९८१४९९३७१२, ९८४२६७७८५५५

नोट: आधुनिक प्रविधिबाट सञ्चालित भापाकै सबैभन्दा ढुलो सेफ्टी ट्याङ्की अनुभवी व्यक्तिबाट ट्याङ्केट स्त्रक भएमा सर्भिसको व्यवस्था छ।

इ-साइकल र स्कुटी

व्याटीबाट चल्ने स्कुटी र साइकल

100 KM Mileeg- Rs. 10

विशेष फुटमा विशेष छुटमा
Rs. 65,000/- Rs. 1,50,000/-

जिरेक तराजु & ई-साइकल पसल
पुरानो भद्रपुर रोड, वित्तमोड
9817949745, 9802742456

सेफ्टी ट्याङ्की सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला।

भापा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सफाई

वित्तमोड सम्पर्क
राजकुमार ओष्ठ
९८२४९९०४६२, ९८०१०१०४९०
९८४२६७७८५५५, ०२३-५९०५५९

सम्पर्क: देवी शिटीला
९८२४९९०४६२, ९८४२६७७८५५५, ९८४२६७७८५५५

भापामै सबैभन्दा ढुलो भ्याकुम सिस्टमको ट्याङ्कीबाट सफाई गरिन्छ।

उच्च गुणस्तर सुलभ मूल्य

सयपत्री बालुवा प्रशोधन उद्योग

यहाँ आधुनिक प्रविधिद्वारा प्रशोधित बालुवा, गिट्टी आदि निर्माणजन्य सामग्री सुपथ मूल्यमा पाइनुका साथै तुरुन्त डेलिभरी समेत गरिन्छ।

सम्पर्क :
९८०४९५४४००, ९८६६२४२४६६
अर्जुनधारा नगरपालिका- ४ भापा

हाड जोर्नी नसाका बिरामीलाई सुवर्ण अवसर काठमाडौंका विशेषज्ञ बिरामोडमा

स्पाक अस्पताल काठमाडौंका बरिष्ठ डाक्टर अनिलकुमार महतो यही मंसिर ८ गते शुक्रवार स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल वित्तमोडमा आउँदै हुनुहुन्छ। आफ्नो समस्या जाँच गराई मौकाको फाइदा लिनुहोस्।

जाँच हुने समयसाह्र :
- हाड, कम्मर, गर्दन। घुँडा, जोर्नीहरू दुख्ने, नसा च्यापिएको, हड्डी खिडिएको
- बाथ रोग, युरिक एसिड बढेको
- शरीर भ्रमभ्रमाउने, लाटो हुने, कुम जाम भएको
- प्यारालाइसिस, मुख बाझिएको

समय : बिहान ८:०० देखि ३:००

स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल,
कनकाई रोड, नेपाल टेलिकम पूर्व वित्तमोड, भापा
(फोन : ०२३-५९०१२३, ९८५२९७५०९३, ९८५७०९९९२)

नेष (बु. च. चो. ला. लि. लो. लो. आ) - विपरीत लिङ्गीसाथीबाट साथ र सहयोग प्राप्त हुनेछ, पराक्रममा बृद्धि हुनेछ, तपाईंको आजको दिन उत्तमसिद्धि रहेको छ।

बुध (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. बो) - बोलिको प्रभावले आयआर्जनमा पछि परिएला, बोल्दा विचार पुऱ्याउनुहोला, प्रियजनसँग भेट हुने समय रहेको छ, भैपरि हुने खर्चले चिन्ता बढाउन सक्छ।

मिथुन (का. कि. कु. घ. ड. छ. के. को. ह) - मेहनतले राम्रो परिणाम प्राप्त हुनेछ, दिगो फाइदा हुने काम प्रारम्भ हुने समय रहेको छ, दाम्पत्य जीवन सुखी रहला, उत्साह बढ्ने योग रहेको छ।

ज्यो. पं. खेमप्रसाद पौडेल
फोन सम्पर्क ९८५१५४६६९९

कर्मक (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो) - समय दिन नसक्दा बन्न लागेको काम विघ्न सक्ला, व्यवसायमा नोक्सानी व्यहोर्नुपर्ला, भैपरी आउने खर्चले चिन्ता बढाउन सक्ला सचेत रहनुहोला।

सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टो) - यथेष्ट धन लाभको योग छ, बोली तथा वाणीको प्रभावमा बृद्धि हुनेछ, मिष्ठान भोजनको योग छ, मन प्रफुल्ल रहला।

कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ठ. पे. पो) - बोलिमा विचार पुऱ्याउनुहोला, राम्रै बोल्दा पनि नराम्रो सुनीन सक्छ, गुप्ताङ्गमा समस्या देखिन सक्छ, सतर्क रहनुहोला।

तुला (र. रि. रु. रे. रो. ता. ति. तु. तो) - पराक्रम बढेर जानेछ, विघ्न लागेको काम बनिनाले हौसला बढ्नेछ, छोटो दुरीको यात्रा हुनेछ, मन हर्षित रहला।

बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) - मनमा सन्ताप बढेर जानेछ, क्रोधलाई नियन्त्रणमा राख्नुहोला, अधिक खर्च हुने समय छ, मावली पक्षबाट अशुभ समाचारको योग छ।

धनु (ये. यो. म. मि. मु. घ. फा. ट. मे) - नयाँ कामको प्रस्ताव आउनेछ, बोलिको भरमा अधुरो कामहरू फुटे भएर जानेछ, प्रशंसकहरू बढ्ने छन्, मन प्रसन्न रहला।

मकर (मो. ज. जि. खि. खु. खे. खो. गा. गि) - मिश्रित फलको समय छ, काममा उतारचढाव आउन सक्छ, खानपानमा ध्यान दिनुहोला, स्वास्थ्य त्यति राम्रो हुने छैन।

कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. द) - लामो दुरीको यात्रा हुनेछ, भाग्यले साथ दिनेछ, कार्यसिद्धीको योग परेको छ, टाढिएका मित्रजनसँग भेटघाट हुने समय रहेको छ।

मीन (दि. दु. ध. म. ज. दे. दो. च. चि) - आजको दिन समयले साथ दिएको छैन, नचिताएको ठाउँमा धन खर्च गर्नुपर्दा मन खिन्न भएर जानेछ, परिवारजन विमुख हुनेछन्।

मकर (मो. ज. जि. खि. खु. खे. खो. गा. गि) - मिश्रित फलको समय छ, काममा उतारचढाव आउन सक्छ, खानपानमा ध्यान दिनुहोला, स्वास्थ्य त्यति राम्रो हुने छैन।

कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. द) - लामो दुरीको यात्रा हुनेछ, भाग्यले साथ दिनेछ, कार्यसिद्धीको योग परेको छ, टाढिएका मित्रजनसँग भेटघाट हुने समय रहेको छ।

मीन (दि. दु. ध. म. ज. दे. दो. च. चि) - आजको दिन समयले साथ दिएको छैन, नचिताएको ठाउँमा धन खर्च गर्नुपर्दा मन खिन्न भएर जानेछ, परिवारजन विमुख हुनेछन्।